

Handläggare
Marie Lindström
UtredningsenhetenDiarienummer
2016UTN/0216

Utbildningsnämnden

Svar på motion (SD) om att utreda kommunens förebyggande arbete och dess åtgärdsplan för att förhindra smittspridning

Förslag till beslut

Motionen avslås.

Beslutsnivå

Kommunfullmäktige

Sammanfattning

Sverigedemokraterna (SD) föreslår att lämplig nämnd utreder hur det förebyggande arbetet mot smittsamma sjukdomar fungerar i Värmdö kommun. De föreslår även att det utreds hur kommunens åtgärdsplan vid sjukdomsutbrott och tillgången på vaccin ser ut.

Vid utbrott av smittsam sjukdom i förskola, skola eller andra kommunala verksamheter är det, enligt smittskyddslagen, smittskyddsläkaren i landstinget som har ett samlat ansvar för smittskyddsarbetet.

Mot bakgrund av ansvarsfördelningen mellan landsting och kommun samt det arbete som elevhälsans medicinska insats (skolhälsovården) utför föreslås att motionen avslås.

Bakgrund

Sverigedemokraterna föreslår i en motion att lämplig nämnd får i uppdrag att:

1. utreda hur de kommunala skolornas rektorer – som ansvariga för sin skolas skolhälsovård - arbetar förebyggande (enligt skollagen 2010:800) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar,
2. ta fram - eller använda en redan framtagen informationspärm - för distribution (gärna digitalt) till nyanlända, ensamkommande samt personer som vistas illegalt i kommunen, om privilegiet som finns att få genomgå en gratis hälsokontroll, för att få fler människor än idag

Diarienummer
2016UTN/0216

(för närvarande mindre än hälften av alla) att genomgå hälsokontroll,

3. utreda hur kommunen arbetar för att uppmuntra nyanlända föräldrar att låta sina barn genomgå den kostnadsfria hälsoundersökning, som erbjuds innan barnet inträder i skolan,
4. utreda hur kommunens åtgärdsplan vid sjukdomsutbrott av smittsam sjukdom (ex TBC) i någon av kommunens skolor, förskolor, eller i kommunen,
5. utifrån de Samhällsfarliga sjukdomarna samt Allmänfarliga sjukdomarna som finns (30st) utreda hur tillgången till vaccin för de ökade sjukdomarna ser ut på kommunal nivå,
6. samt om fallet ovan är bristfälligt, utreda en samordnad inköpsförmåga med Landstinget som uppfyller en försörjningsstrategi.

Ärendebeskrivning

Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten har utrett om det stora antalet nyanlända från andra länder innebär en ökad risk för spridning av smittsamma sjukdomar i Sverige. Den övergripande slutsatsen är att riskerna är låga.

Riskbedömningen är bland annat baserad på tidigare utredningar från WHO och den europeiska smittskyddsmyndigheten ECDC, data från Migrationsverket och vetenskap om sjukdomsförekomst i de asylsökande människornas hemländer.

Folkhälsomyndigheten påpekar att det dock är viktigt att hälso- och sjukvården erbjuder asylsökande människor hälsoundersökningar, så att de som behöver får tillgång till exempelvis vaccinationsskydd, rådgivning eller medicinsk behandling. Detta för att man bland annat ska vara uppmärksam på symptom som kan tyda på smittspridning av infektionssjukdomar.

Folkhälsomyndigheten följer utvecklingen av situationen noggrant både i Sverige och via internationella kontakter. Myndigheten har även tagit fram en vägledning till hälso- och sjukvården angående olika förebyggande åtgärder under flyktmottagandet.

Landstingen

I HSL (hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) regleras åtgärder för att medicinskt förebygga, utreda och behandla sjukdomar och skador.

Huvudansvaret vid bland annat utbrott av smittsam sjukdom åvilar landstingen. Landstingen erbjuder nyanlända personer hälsosamtal direkt i anslutning till ankomsten till Sverige och landstingen ansvarar även för viss vaccinering i samband med detta.

Diarienummer
2016UTN/0216

Inom ramen för HSL finns inom landstingen särskilda smittskyddsenheter. Bestämmelser om vaccination av barn finns företrädesvis i smittskyddslagen (2004:168) och i Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2006:22) om vaccination av barn.

Kommunen

I kommunen finns en ansvarig verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser ha tillsammans med kommunens skolläkare som är medicinskt ledningsansvarig.

Elevhälsan finns tillgänglig för alla elever som går i grundskolan, särskolan eller på gymnasiet. Inom begreppet elevhälsa finns dels den medicinska insatsen av skolläkare och skolsköterskor, EMI¹, samt även kuratorer och skolpsykologer.

När barnen börjar skolan tar den medicinska insatsen inom elevhälsan, EMI, över från barnhälsovården (BVC). Verksamheten har framför allt en förebyggande inriktning och ska följa elevernas utveckling, bevara och förbättra elevernas hälsa samt verka för sundare levnadsvanor.

Varje huvudman ska ha en verksamhetschef för elevhälsans medicinska insatser och en medicinskt ledningsansvarig, vilket ibland kan vara samma person. För Värmdö kommuns gymnasier är det rektorerna som är verksamhetschefer.

1. Utredning – rektorernas förebyggande arbete mot smittspridning

(SD) föreslår att det utreds hur de kommunala skolornas rektorer – som ansvarar för sin skolas skolhälsovård – arbetar förebyggande enligt skollagen (2010:800) för att förhindra smittspridning av smittsamma sjukdomar.

Situationen idag: Rektorerna på skolorna är arbetsgivare för skolsköterskorna. Chefen för avdelningen styrning och kvalitet inom kultur- och utbildningssektorn är arbetsgivare för skolläkarna och verksamhetschefen för EMI som även är elevhälsosamordnare.

Personal inom EMI lyder under hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) som i sin tur följer Socialstyrelsens föreskrift om basalhygien (SOSFS 2015:10). Den mest grundläggande åtgärden för att förebygga vårdrelaterade infektioner inom alla former av vård och omvårdnad är att vårdpersonal av alla kategorier konsekvent tillämpar basala hygienrutiner i sitt arbete.

2. Informationspärm till nyanlända m.fl.

(SD) föreslår att det ska tas fram - eller användas en redan framtagen informationspärm - för distribution (gärna digitalt) till nyanlända,

¹ Elevhälsans medicinska insats.

Diarienummer
2016UTN/0216

ensamkommande samt personer som vistas illegalt i kommunen, om privilegiet som finns att få genomgå en gratis hälsokontroll, för att få fler människor än idag (för närvarande mindre än hälften av alla) att genomgå hälsokontroll.

Situationen idag: Enligt EMI:s riktlinjer erbjuds samtliga nyanlända ett hälsobesök hos skolläkare och skolsköterska. Utformningen och innehållet i hälsobesöken finns beskrivna i Skolverkets och Socialstyrelsens gemensamma Vägledning för elevhälsan (2014). Vid hälsosamtalet efterfrågas pågående symptom på smittsamma sjukdomar.

Skolläkaren remitterar ungefär hälften av alla nyanlända inom grundskolan i Värmdö till provtagning, den andra hälften har redan remitterats av annan vårdgivare. De enstaka personer som inte varit hos vårdcentralen för provtagning trots remiss från annan vårdgivare remitteras ännu en gång av skolläkaren med uppföljning av provsvar. Smittsamma sjukdomar är anmälningspliktiga och Smittskydd Stockholm får alltid information om det finns några fall.

3. Utredning – arbetet med nyanlända föräldrar

(SD) föreslår att det ska utredas hur kommunen arbetar för att uppmuntra nyanlända föräldrar att låta sina barn genomgå den kostnadsfria hälsoundersökningen som erbjuds innan barnen inträder i skolan.

Situationen idag: Skolsköterskan motiverar alltid nyanlända föräldrar att barnen ska genomgå ett hälsobesök hos skolläkare/skolsköterska, men enligt lag är detta frivilligt.

4. Utredning – åtgärdsplan vid sjukdomsutbrott

(SD) föreslår att det ska utredas hur kommunens åtgärdsplan vid sjukdomsutbrott av smittsam sjukdom (ex TBC) i någon av kommunens förskolor, skolor eller i kommunen i övrigt ser ut.

Situationen idag: Vid utbrott av smittsamma sjukdomar är det smittskyddsläkaren vid Smittskydd Stockholm som tar över ansvaret. Enligt smittskyddslagen (2004:168) har smittskyddsläkaren ett samlat ansvar för smittskyddsarbetet. Samarbetet mellan landstinget och kommunen fungerar, enligt verksamhetschefen för EMI, bra i detta avseende.

5. Utredning – tillgången till vaccin på kommunal nivå

(SD) föreslår att utifrån de samhällsfarliga sjukdomarna samt allmänfarliga sjukdomarna som finns (30 st) utreda hur tillgången till vaccin för de ökade sjukdomarna ser ut på kommunal nivå.

Situationen idag: Kommunen har ett ramavtal genom Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) angående upphandling av vaccin.

6. Utredning – samordnad inköpsförmåga med landstinget

(SD) föreslår att om pkt 5 är bristfällig, utreda en samordnad inköpsförmåga med landstinget som uppfyller en försörjningsstrategi.

Denna punkt är besvarad i och med svaret på punkt 5 ovan.

Bedömning

Folkhälsomyndigheten följer utvecklingen av eventuella sjukdomsrisker för nyanlända noggrant både i Sverige och via internationella kontakter.

Myndigheten har även tagit fram en vägledning till hälso- och sjukvården angående olika förebyggande åtgärder under flyktingmottagandet.

Landstingen erbjuder nyanlända personer hälsosamtal direkt i anslutning till ankomsten till Sverige och landstingen ansvarar även för viss vaccinering i samband med detta.

Vid utbrott av smittsam sjukdom i förskola, skola eller andra kommunala verksamheter är det, enligt smittskyddslagen, smittskyddsläkaren i landstinget som har ett samlat ansvar för smittskyddsarbetet. Samarbetet mellan landsting och kommun fungerar bra.

Skolsköterskan motiverar alltid nyanlända föräldrar att barnen ska genomgå ett hälsobesök hos skolläkare/skolsköterska, men enligt lag är detta frivilligt. Skolläkaren remitterar de som inte tidigare lämnat prover och följer upp provsvaren.

Mot bakgrund av ansvarsfördelningen mellan landsting och kommun samt det arbete som elevhälsans medicinska insats utför föreslås att motionen avslås.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till beslut har inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för miljön

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för medborgarna.

Konsekvenser för barn

Förslaget till beslut har inga konsekvenser för barn.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom utredningsavdelningen i samarbete med verksamhetschefen för EMI vid avdelningen för styrning och kvalitet inom kultur- och utbildningssektorn.

Diarienummer
2016UTN/0216

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Motion från Sverigedemokraterna (SD)	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen

Pia Andersen
Chef kultur- och utbildningssektorn